

Folkhälsorådet

Plats	Källan	
Datum	2015-11-24, kl 09.00 – 11:15	
Deltagare	Inge Östlund (C), ordförande Camilla Ollas Hampus (C)	Iréne Sturve, folkhälsostrateg Karin Lundbäck, sekreterare

1. Öppnande och justerare

Ordförande Inge Östlund (C) hälsade välkommen till dagens möte. Camilla Ollas Hampus (C) valdes att justera.

2. Dagordningen godkänns

Iréne Sturve anmälde två punkter under Övriga frågor; Träningsgruppen 85+ samt ANDT och källkritik på schemat.
Dagordningen godkändes.

3. Genomgång av föregående protokoll/minnesanteckningar

Punkt 7 – Omtag Tobacco Endgame skrivelse. Den ligger ”vilande” till au. Lagen om stöd och service till funktionshindrade och Socialtjänstlagen kommer här i konflikt med Tobakslagen och Arbetsmiljölagen. Det finns ännu ingen prejudicerande dom att kunna införa rökfria boenden inom kommunal omsorg. Protokollet lades till handlingarna.

4. Verksamhetsplanen inför 2016

Irene Sturve har lämnat 2016 års Mål, verksamhetsplan och uppföljning gällande folkhälsa, till Ulf Israelsson. Aktiviteterna i verksamhetsplanen gick igenom. Folkhälsoprogrammet ska revideras så snart som möjligt eftersom samverkansavtalet sagts upp av landstinget centralt. Vi behåller våra fyra prioriterade nationella folkhälsomål och att verka för en utökad samverkan med primärvården i Rättvik. Folkhälsorådet föreslår följande prioriterade verksamheter: 1. Utveckling av Våga hjälpa!
2. Aktiviteterna inom processen Hälsosamt åldrande hela livet.
3. Hantera CCWs 25 årsjubileum och Varannan vatten 4. ANDT arbetet ”vävas in” i vardagen där också uppföljning av den Drogpolitiska handlingsplanen ingår.

5. Varannan vatten 2016, CCW och Into the Valley

CCW

Vi har nu arbetat framgångsrikt med Varannan vatten i sex år. Classic fyller 25 år till sommaren. Övergripande är det väldigt mycket praktiskt arbete med Varannan vatten; foldrar, information och informationsmaterial, nätverket sponsorer och stöttare, möten med mera. Detta ska jämkas med kostnader, vi måste se över vad som behövs. Eventuellt kan det i en hel del material räcka med finjusteringar.

Förslag kom att vi kanske till 25-årsjubileet skulle låta sponsorerna ”åka med” utan kostnad på vårt material. Frågan är hur det ska lösas ekonomiskt samt om informationen i så fall blir lidande. Iréne Sturve fick i uppdrag att lyssna med länsstyrelsen hur mycket de kan ställa upp med till sommaren 2016.

Into the Valley

Hur ska vi hantera Dalhalla-evenemanget Into the Valley som går av stapeln CCW-veckans första helg? Ett evenemang som lockar besökare från hela världen. Polisen är kritisk till evenemanget i stort. Det verkar som att personer med drogintresse söker sig till evenemanget.

Varannan vatten hjälper föga som förebyggande vid användandet av olika narkotiska preparat? Frågan är hur vi kan arbeta förebyggande här? Länsstyrelsen föreslår att vi tillsammans med polisen går ut i sociala medier om att vi gör extra tillslag/kontroller i samband med Into the Valley.

Iréne Sturve ska kontakta det nationella nätverket Föräldrar mot narkotika (FMN.se). Hon vill koppla ihop nätverket Föräldrar emellan i Rättvik och FMN och uppmärksamma föräldrar i vårt närområde.

En liten notis för kännedom (rapport från Länsstyrelsen): Försäljningen av illegal tobak har ökat markant; ”bakluckeförsäljning” där säljarna tjänar stora pengar. Möjligheterna för ökad försäljning för dessa tobakslangare har kommit i samband med den ökade flyktingströmmen.

6. Våga hjälpa!

Under 1 år har vi fått medel från Länsstyrelsen för att bygga upp en samverkansbas mot relationsvåld – arbetsnamn Våga hjälpa! Ett lyckat projekt som får positivt gensvar runt om. Enkelheten med ”en dörr in” - numret 1177 där man gör bedömning och hänvisning till ”rätt instans”. Hit kan vem som helst ringa oavsett om det är för egen del eller någon annan, för att få akut hjälp och/eller råd och stöd.

Mer information www.rattvik.se/vagahjalpa

En ansökan om medel för utveckling av Våga hjälpa hos Allmänna Arvsfonden, har påbörjats. För att öka förutsättningarna att få medel så rekommenderar Arvsfonden att vi involverar två län och 1 kommun i varje län. Dialog med kommunerna Ovanåker och Norberg är påbörjad. Målet är att ansökan ska vara klar i början av nästa år.

Två studenter vid Högskolan Dalarnas socionomutbildning håller på och skriver en c-uppsats om Våga hjälpa! Den 13 januari 2016 kommer studenterna till oss och redovisar sitt arbete.

Sex och självskadebeteende

Den 20 april 2016 blir det en utbildningseftermiddag "Virtuell våldtäkt – om unga och sexbilder på nätet". Caroline Engvall och Citypolisens Ulrika Hammarin håller i eftermiddagen. En aktivitet inom Våga hjälpa! Redan nu är 31 anmälda.

Maskulinitetsfrågor

Det finns en överenskommelse från SKL (2015-10-23) om att stärka jämställdhetsarbetets inriktning mot män, pojkar och maskulinitetsfrågor i kommuner, landsting och regioner. Efterlängtat säger Iréne Sturve som tror att arbetet mot relationsvåld kan bli effektivare om män och kvinnor arbetar tillsammans med frågorna och att insatser för att påverka destruktiva och begränsande normer kring maskulinitet, kan få stöd. Ligger helt i linje med vårt Våga hjälpa arbete. Ärendet ska upp till ks-beredning nästa vecka.

7. Hälsosamt åldrande hela livet:**Mässa 55+ den 17 sept, 2016.**

I september 2014 genomfördes första Mässa 55+ som blev mycket uppskattad. Hela processen Hälsosamt åldrande hela livet genomför aktiviteter inom fem områden: Rörelse/motion i vardagen, Bra mat och säkra livsmedel, Social gemenskap/mötesplatser, Trygghet och säkerhet och Meningsfull sysselsättning. Dessa fem områden är grunden för den icke kommersiella Mässa 55+.

Mässa 55+, 17 september, 2016 - SPF har åtagit sig att ta hålla i det övergripande arbetet. Kommunen kan stödja den förening ekonomiskt som tar på sig ansvaret. Undran från SPF är hur mycket? Politiker: "Det bästa är om Iréne kan ta det i sin budget, annars måste frågan tas högre upp." Baserat på Irenes tidigare budgetar borde det räcka - vissa intäkter kan SPF själva få in.

SPF får definitivt besked i januari nästa år vilket belopp det kan röra sig om.

RFAB bör också vara med på mässan 2016.

Temadagar 2016/Hälsosamt åldrande

Inför nästa år planeras två temadagar under våren – under parollen Ett gott liv för alla. Dels på Rättviksparken med dans i februari, dels en temadag närmare sommaren med trädgård och andra uteaktiviteter.

8. Rapportering:**Temadagen den 17 november, 2015.**

En utvärdering gjordes av temadagen den 17 november på Rättviks kulturhus. Den visar att deltagarna uppskattade dagen och tyckte den var bra och inspirerande. Några upplevde den lite lång. Det var 30–40 personer som deltog. Bra samverkan med Studieförbundet Vuxenskolan och anhängigtöd Buketten.

Förebyggande arbetet fall och fallolyckor

En gruppering med räddningstjänsten, folkhälsan, anhörigstöd/väntjänsten och hemsjukvården har under hösten påbörjat arbetet med att utveckla det förebyggande arbetet mot fall och fallolyckor. Grupperingen har träffats två gånger, en skrivning är på gång till politiker med ett upplägg om tänkt effektivisering i arbetet med fallolyckor. Hemtjänsten har jobbat väldigt bra, det är färre olyckor men arbetet tar aldrig slut. Det finns också en idé om att erbjuda hembesök från 75+ eller kanske något år senare i livet vid 80+. Alla är ambassadörer, alla har ett ansvar. Problemet är extra stort – och extra viktigt! - med de som är ensamma. Teamet önskar även fler idéer och input!

Permanent Rättviksloppet

Att permanent markera Rättviksloppet med ”pinnar” och informationsskyltar låter sig inte göras – ”Vi skulle få en djungel med skyltar om vi låter en förening sätta upp” hälsar SUF. Ett tips från SUF var att skapa en app. Och att rita pilar på backen är helt ok enligt SUF.

9. Övriga frågor

Träning 85+

Träning 85+ (gratis träning på Koppjärk för invånare med rätt ålder) har blivit succé! Rättviks kommun var med och stöttade under 2015. Jättefina resultat.

Förfrågan till kommunen från Koppjärk om stöttning även 2016? Någon form av stöttning är möjlig - definitivt besked kommer i början av nästan år.

Utdrag från mejl mellan Koppjärk-tränare Anna Larsen och Iréne Sturve gällande 85+ följer nedan.

”Vi har under denna höst haft 16 deltagare i vår 85+ grupp, men antalet deltagare har varierat varje vecka då flertalet olycksfall varit framme samt envisa förkylningar/urinvägsinfektioner. så mellan 12-16 personer har deltagit varje vecka, vi tränar mellan 11.30-13.00, då tränar vi först 11.30-12.30 samt fikar 12.30-13.00
När vi tränar delar vi upp oss i två grupper, ena halvan av gruppen jobbar i maskiner och jobbar i huvudsak med att styrketräna helt enkelt, bygga muskler, andra halvan är ute i öppna hallen, där varvar vi yoga, cykling och balansövningar med funktionell styrketräning, där finns även tillfällen att öva på att resa sig upp vid fall mm.. Det är olika inriktning varje vecka i hallen. Efter halva tiden så görs ett byte.

Deltagarna är mycket nöjda med gruppen och anser att det är en positiv anda i gruppen och att detta har de Koppjärk och Rättviks Kommun att tacka för, därför skulle jag rikta ett stort varmt tack till dig Irene, som du kan förmedla vidare.

”det allra bästa är om man kan klara sig själv. Att kunna motionera. Ha friheten att röra sig.”

De flesta talar om ökad styrka och rörlighet, att kunna plocka upp saker från marken, knyta skor och dylikt är så mycket lättare, och smärttillstånd man gått med som har försvunnit eller minskat. De kan möta problem i hemmet på ett lättare sätt, då vi också tränar på scenarion som skulle kunna uppstå i hemmet om nu olyckan är framme.

Det alla njuter och mår som bäst av är alla nya vänner, vänner de aldrig fått om det inte varit för denna grupp. Människor de inte träffat på innan gruppen men som man nu hittar på aktiviteter med och småpratar med nere på byn.”

ANDT och källkritik på schemat

Ett projekt som Borlänge kommun tillsammans med Länsstyrelsen påbörjade för ca 1½ års sedan. ANDT och källkritik på schemat vann årets förebyggande insats på den nationella konferensen Förebygg.nu, i Göteborg november-15. Inför hösten 2015 skulle ANDT på schemat testas i ett par kommuner innan det släpps i landet. Stiernhööksgymnasiet och Rättviksskolan och är med och testar ANDT och källkritik på schemat. Gymnasiet är den första gymnasieskola som testar pedagogiken.

Droganvändandet ökar bland ungdomar främst i storstäderna men dessvärre blir det mer och mer accepterat bland ungdomar även på mindre orter och i glesbygd. Alkohol användandet minskar däremot bland unga. En ”riskfylld” tid gällande att testa droger är numera när ungdomar börjar gymnasiet. Tidigare var den tiden i slutet av högstadiet.

Konkret drogförebyggande arbete tar fruktansvärt mycket tid. ”Som Drogförebyggare kan jag samordna och stötta övergripande” säger Iréne Sturve ”men det konkreta, praktiska arbetet måste ske där ungdomarna finns”. Att ”utifrån” komma in på skolorna och möta barn och unga i vardagen för det drogförebyggande arbetet, det finns det inte utrymme för vare sig för skolan eller för t.ex. Drogförebyggare. ANDT och källkritik på schemat är därför perfekt för då vävs det drogförebyggande arbetet in i vardagen och blir en naturlig del av skolarbetet.

Underskrift

Ordförande	Justerare	Sekreterare
Underskrift	Underskrift	Underskrift
Namnförtydligande Inge Östlund	Namnförtydligande Camilla Ollas Hampus	Namnförtydligande Karin Lundbäck